

VYHLÁŠKA
ze dne 2010,

**kterou se mění vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách
advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif),
ve znění pozdějších předpisů**

Ministerstvo spravedlnosti stanoví po předchozím vyjádření České advokátní komory podle § 22 odst. 3 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění zákona č. 79/2006 Sb., (dále jen „zákon“):

Čl. I

Vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění vyhlášky č. 235/1997 Sb., vyhlášky č. 484/2000 Sb., vyhlášky č. 68/2003 Sb., vyhlášky č. 618/2004 Sb. a vyhlášky č. 276/2006 Sb., se mění takto:

1. V § 10a se dosavadní text označuje jako odstavec 1 a doplňuje se odstavcem 2, který zní:

„(2) Sazby mimosmluvní odměny podle § 7 se snižují o 30 %.“

2. Nadpis § 12 zní:

„Zvýšení nebo snížení mimosmluvní odměny

§ 12“.

3. Za § 12 se vkládají nové § 12a a 12b, které znějí:

„§ 12a

(1) Sazby mimosmluvní odměny podle § 7 za úkony právních služeb ustanoveného zástupce v občanském soudním řízení nebo ustanoveného opatrovníka v občanském soudním řízení se snižují o 30 %.

(2) Sazba mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby ustanoveného zástupce nebo ustanoveného opatrovníka v občanském soudním řízení snižena podle odstavce 1 činí nejvýše 5000Kč.

§ 12b

Sazby mimosmluvní odměny podle § 7 za úkony právních služeb ustanoveného obhájce v trestním řízení nebo ustanoveného zmocněnce v trestním řízení se snižují o 30 %.“

4. § 15a se zrušuje.

Čl. II

Přechodné ustanovení

Bylo-li řízení zahájeno přede dnem nabytí účinnosti této vyhlášky, náleží ustanovenému zástupci a ustanovenému opatrovníkovi v občanském soudním řízení, ustanovenému obhájci a ustanovenému zmocněnci v trestním řízení a ustanovenému opatrovníkovi dítěte v řízení podle zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů, za úkony právní služby poskytnuté v souvislosti s tímto řízením do dne nabytí účinnosti této vyhlášky mimosmluvní odměna podle dosavadních právních předpisů.

Čl. III Účinnost

1. Tato vyhláška nabývá účinnosti patnáctým dnem ode dne jejího vyhlášení.
2. Ustanovení § 10a odst. 2, § 12a a 12b vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti této vyhlášky, pozbývají platnosti dnem 1. ledna 2012.

Odůvodnění

Obecná část

a) hodnocení dopadů regulace

1. Důvod předložení

- Název

Návrh vyhlášky, kterou se mění vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů

- Identifikace problému, cílů, kterých má být dosaženo, rizik spojených s nečinností

Programové prohlášení vlády považuje za jeden z hlavních úkolů vlády pro následující období reformu veřejných financí s cílem zastavit rostoucí veřejný dluh a nastavit parametry rozpočtové politiky tak, aby Česká republika v roce 2016 dosáhla vyrovnaných veřejných rozpočtů.

Podnět k vypracování nové legislativní úpravy vyplynul z nezbytnosti řešení problému neustálého růstu mandatorních výdajů státu především na úhradu odměn ustanoveným advokátům v trestním a občanském soudním řízení.

Odměny advokátů upravuje vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Podle § 7 vyhlášky činí sazba mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby činí **300 Kč** z tarifní hodnoty do 500 Kč, **500 Kč** z tarifní hodnoty přes 500 Kč do 1000 Kč, **1000 Kč** z tarifní hodnoty přes 1000 Kč do 5000 Kč, **1500 Kč** z tarifní hodnoty přes 5 00 Kč do 10 000 Kč, **1500 Kč a 40 Kč za každých započatých 1000 Kč, o které hodnota převyšuje**

10 000 Kč z tarifní hodnoty přes 10 000 Kč do 200 000 Kč, **9100 Kč a 40 Kč** za každých započatých **10 000 Kč**, o které hodnota převyšuje **200 000 Kč** z tarifní hodnoty přes 200 000 Kč do 10 000 000 Kč a **4 300 Kč a 40 Kč** za každých započatých **100 000 Kč**, o které hodnota převyšuje **10 000 000 Kč** z tarifní hodnoty přes 10 000 000 Kč.

Vyhláška dále upravuje tarifní hodnoty v souvislosti s jednotlivými druhy předmětu řízení a možnost snížení a zvýšení mimosmluvní odměny.

Od r. 1997 se mimosmluvní odměna za úkony právních služeb, které advokát jako ustanovený obhájce poskytl v trestním řízení, **snižuje o 10 %**.

Cílem navrhované právní úpravy je v souvislosti s reformou veřejných financí zastavit růst mandatorních výdajů na odměny ustanovených advokátů.

2. Návrh variant řešení

VARIANTA I.:

Ponechat současný stav.

VARIANTA II.:

Zvýšit mimosmluvní odměnu advokátů o 10 %.

VARIANTA III.:

Snížit mimosmluvní odměnu obhájců v trestním řízení o 20 % a mimosmluvní odměnu zmocněnců v trestním řízení nebo v řízení podle zákona č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů, o 30 %.

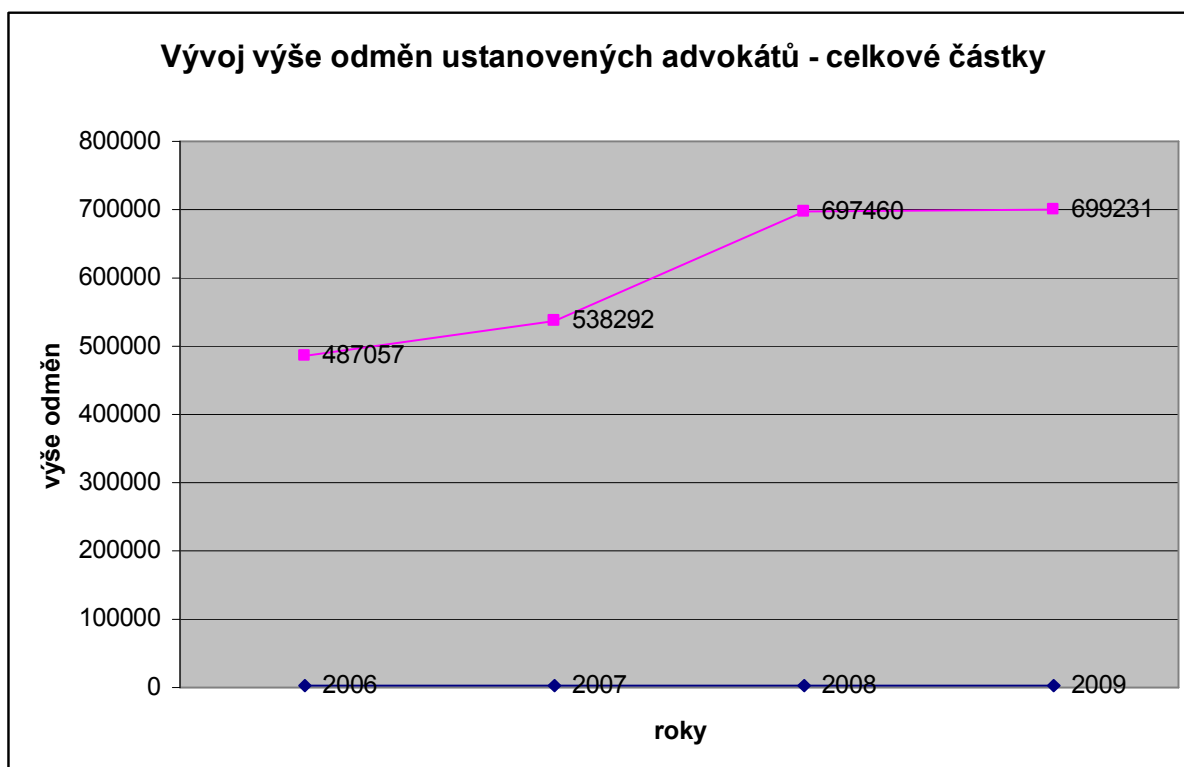
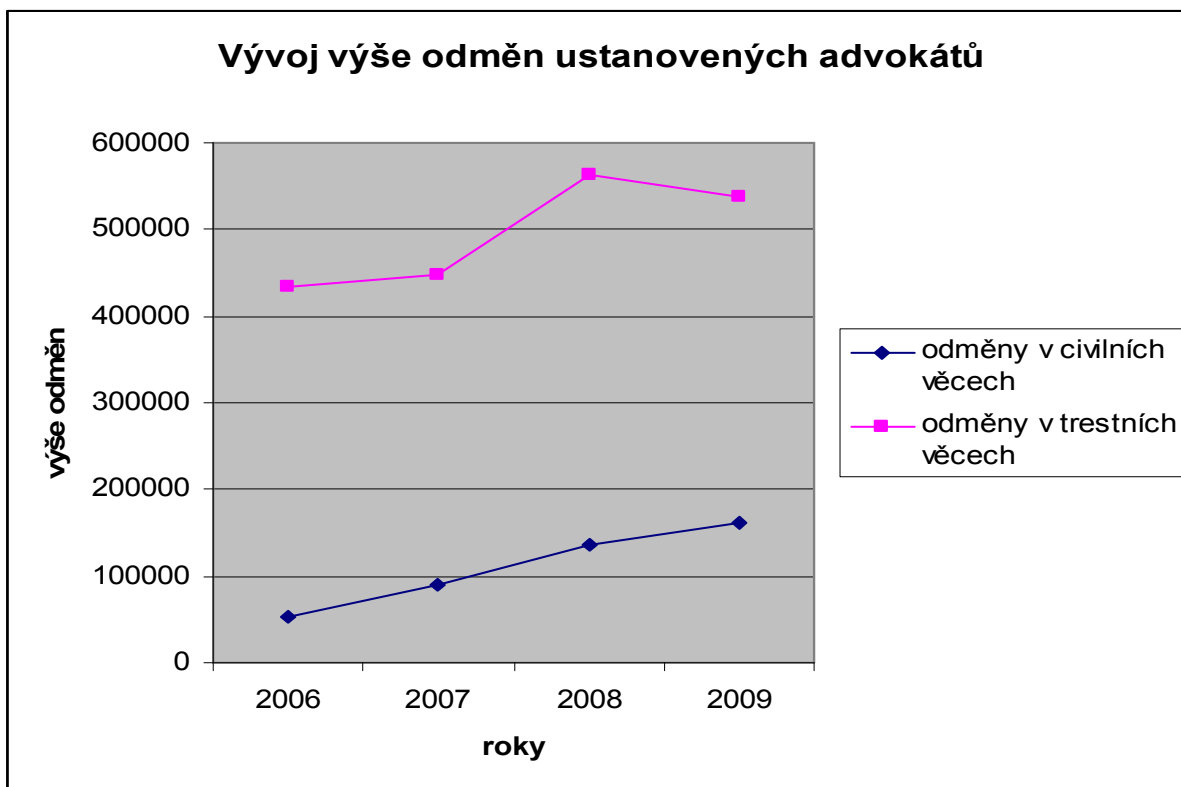
Stanovit horní hranici odměny za úkon v občanském soudním řízení na 5000 Kč a zároveň snížit odměnu v tomto řízení o 30 %.

3. Vyhodnocení nákladů a přínosů

Je zřejmé, že varianta I nevede k naplnění jednoho z hlavních úkolů programového prohlášení vlády, jímž je zastavení rostoucího veřejného dluhu a postupná stabilizace veřejných rozpočtů.

Mandatorní výdaje vynakládané na odměny ustanoveným advokátům v civilních a trestních věcech v podstatě neustále narůstají. V roce **2006** tyto náklady činily 53 913 000 Kč v civilních věcech a 433 144 000 Kč ve věcech trestních, v roce **2007** 90 710 000 Kč v civilních a 447 582 000 Kč v trestních věcech, v r. **2008** 135 367 000 Kč v civilních a 562 093 000 Kč v trestních věcech a v r. **2009** 161 580 000 Kč v civilních a 537 651 000 Kč v trestních věcech.

Lze tedy předpokládat, že výdaje na odměny ustanovených advokátů budou při nezměněném právním stavu i nadále narůstat.

Totéž lze konstatovat o variantě II, která by navíc růst veřejného dluhu akcelerovala.

Postup uvedený ve variantě III, v jehož důsledku se sníží odměny ustanovených obhájců v trestním řízení o 20 %, zmocněnců v trestním řízení o 30 % a odměny ustanovených opatrovníků dítěte podle zákona o soudnictví ve věcech mládeže o 30 %, a zároveň bude

stanovena maximální částka, jíž může dosáhnout odměna za úkon právní služby ustanoveného zástupce nebo opatrovníka v občanském soudním řízení, a tato odměna bude celkově snížena o 30 %, naopak snížení mandatorních výdajů ze státního rozpočtu přinese.

4. Návrh řešení

Jako optimální se tedy jeví realizovat postup uvedený ve variantě III, v jejímž důsledku, budeme-li vycházet z odměn vyplacených za rok 2009, bude na odměnách vyplacených ustanoveným advokátům v trestním řízení uspořeno přibližně 134 000 000 Kč a na odměnách ustanovených advokátů v civilních věcech nejméně 48 000 000 Kč z výdajů státního rozpočtu, celkem tedy přibližně 182 000 000 Kč.

b) zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem, s předpisy Evropské unie a s mezinárodními smlouvami

Návrh byl vypracován na základě zmocnění uvedeného v § 22 odst. 3 zákona o advokacii, podle nějž způsob určení odměny a náhrad advokáta, který vykonává advokacii samostatně nebo společně s jinými advokáty, případně i jejich výši, stanoví Ministerstvo spravedlnosti po předchozím vyjádření České advokátní komory vyhláškou, a je s tímto zmocněním v plném souladu.

Navrhovaná úprava se nedotýká mezinárodních smluv ani obecně uznávaných zásad mezinárodního práva.

Navrhovaná úprava nezpracovává předpisy EU a není s nimi v rozporu.

Zvláštní část

K bodu 1 (§ 10a)

Zákon o soudnictví ve věcech mládeže stanoví v § 91, že opatrovníkem dítěte pro řízení o uložení opatření dítěti mladšímu než patnáct let, které se dopustilo činu jinak trestného, ustanoví soud pro mládež advokáta. Advokát tu vykonává svá oprávnění i po dosažení zletilosti dítěte až do skončení řízení ve věci dítěte mladšího patnácti let.

Podle § 95 zákona za poskytnutí právních služeb při výkonu funkce opatrovníka dítěte náleží advokátu odměna, náhrada hotových výdajů a náhrada za promeškaný čas ve výši a za podmínek stanovených vyhláškou č. 177/1996 Sb.; výše odměny se přitom řídí ustanoveními tohoto zvláštního právního předpisu o mimosmluvní odměně.

Odměnu, náhradu hotových výdajů a náhradu za promeškaný čas za poskytnuté právní služby je povinen zaplatit stát.

V navrhovaném ustanovení se sazba mimosmluvní odměny opatrovníka dítěte podle zákona č. 218/2003 Sb. snižuje o 30 %.

K bodu 2 (nadpis § 12)

Jedná se o legislativně technickou úpravu.

K bodu 3 (§ 12a)

Občanský soudní řád stanoví v § 140 odst. 2, že byl-li ustanoven účastníku zástupcem nebo opatrovníkem advokát, platí jeho hotové výdaje a odměnu za zastupování, popřípadě též náhradu za daň z přidané hodnoty, stát; při určení náhrady hotových výdajů a odměny za zastupování se postupuje podle ustanovení vyhlášky č. 177/1996 Sb. o mimosmluvní odměně. V navrženém ustanovení se pro advokáta, jenž byl ustanoven zástupcem nebo opatrovníkem v občanském soudním řízení, navrhuje omezení sazby mimosmluvní odměny o 30 %. Zároveň se upravuje omezení takto snížené sazby mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby ustanoveného advokáta maximální částkou 5000 Kč.

K bodu 3 (§ 12b)

Z § 33 odst. 2 trestního řádu plyne, že osvědčil-li obviněný, že nemá dostatek prostředků, aby si hradil náklady obhajoby, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení soudce, že má nárok na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu. Vyplývá-li ze shromážděných důkazů, že obviněný nemá dostatek prostředků na náhradu nákladů obhajoby, může, je-li to třeba k ochraně práv obviněného, rozhodnout předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce o nároku na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu i bez návrhu obviněného. V těchto případech náklady obhajoby zcela nebo zčásti hradí stát. Navrhuje se snížení sazby mimosmluvní odměny ustanoveného obhájce a ustanoveného zmocněnce v trestním řízení o 30 %. Zároveň se zrušuje § 15a vyhlášky, podle nějž se mimosmluvní odměna ustanoveného obhájce snižuje o 10 %. Fakticky se tedy sazba mimosmluvní odměny obhájce v trestních věcech snižuje o 20 %.

K bodu 4 (§ 15a)

Ustanovení § 15a bylo vloženo do advokátního tarifu z úsporných důvodů kvůli zvýšeným finančním nákladům státu na odstraňování následků povodní, které postihly zejména Moravu v roce 1997, a to vyhláškou č. 235/1997 Sb., která nabyla účinnosti dnem 1. 10. 1997. Snížení mimosmluvní odměny obhájce ex offio o 10 % je nyní zahrnuto v novém ustanovení § 12b.

Přechodné ustanovení

Snížení mimosmluvní odměny je nutno realizovat co nejdříve s ohledem na rozpočtovou situaci České republiky. Zároveň se navrhuje toto opatření ke stabilizaci státního rozpočtu omezit na dobu do konce roku 2011.